

Čj.: USTR 28-11/2022
USTRX0021VWR

Praha, 30. srpna 2022
Počet stran: 6

Zápis z 8. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 30. 8. 2022, 14.00 hod., nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3

Rada Ústavu: František Bublan, Karel Černý (telefonicky), Jiří Junek, Jiří Liška, Martin Palouš, Eduard Stehlík, Vojtěch Šustek

Ústav pro studium totalitních režimů: Ladislav Kudrna, Kamil Nedvědický, Jaroslava Rákosníková

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčníková

Zápis vyhotovila: Otilie Semorádová

Program jednání:

- 1) Schválení programu
- 2) Verifikace zápisů ze 7. jednání
- 3) Návrh změny organizační struktury
- 4) Rozpočet a finanční situace
- 5) Sídlo Ústavu
- 6) Stavební řízení – „rekonstrukce“
- 7) Výsledek šetření Finančního úřadu a další trestní oznámení
- 8) Pomník R. Siwiece
- 9) Mezinárodní spolupráce
- 10) Informace o činnosti
- 11) Různé

Ad 1) Schválení programu

Předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, E. Stehlík, zahájil ve 14:03 hod 8. jednání Rady ÚSTR v roce 2022, přivítal všechny přítomné a představil navržený program:

- 1) Schválení programu
- 2) Verifikace zápisů ze 7. jednání
- 3) Návrh změny organizační struktury
- 4) Rozpočet a finanční situace
- 5) Sídlo Ústavu
- 6) Stavební řízení – „rekonstrukce“
- 7) Výsledek šetření Finančního úřadu a další trestní oznámení
- 8) Pomník R. Siwiece
- 9) Mezinárodní spolupráce
- 10) Informace o činnosti
- 11) Různé

Usnesení: Program 8. jednání Rady ÚSTR v roce 2022 byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisů ze 7. jednání

E. Stehlík se otázal přítomných, zda mají připomínky k předloženým zápisům ze 7. jednání Rady ÚSTR. Následně dal hlasovat o jejich znění.

Usnesení: Zápis ze 7. jednání (veřejná část) byl schválen v předloženém znění

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Usnesení: Zápis ze 7. jednání (neveřejná část) byl schválen v předloženém znění

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 3) Návrh změny organizační struktury

L. Kudrna představil návrh změny organizační struktury, který vychází z koncepce, na jejímž základě byl zvolen ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů. Hlavním cílem je oddělení výzkumné a ekonomické oblasti a dále vytvoření výzkumných oddělení, která budou naplňovat zákonné poslání instituce, včetně obnovení Oddělení 2. světové války. Zrušeno bude 5 vedoucích a samostatných pozic a tři oddělení. Nově budou zřízené čtyři vedoucí a samostatné pozice a tři oddělení. Sloučeno bude oddělení informatiky a digitalizace. Změny organizační struktury budou platné od 1. 10. 2022.

E. Stehlík v navržené změně organizační struktury uvítal koncepční oddělení výzkumu od provozu instituce. Dále se dotázal, kolika osob se plánované změny budou týkat.

J. Junek se dotázal, jak velká ekonomická zátěž vznikne z plánovaných personálních změn a zda dojde k navýšení mzdových limitů.

L. Kudrna uvedl, že se jedná o odchod 10 osob a náklady na tyto personální změny budou s ohledem na kolektivní smlouvu činit přibližně 2,5 mil. Kč.

J. Rákosníková uvedla, že mzdové náklady se po změně koncepce měnit nebudou. Bude však potřeba provést optimalizaci platových podmínek jednotlivých zaměstnanců.

F. Bublán požádal do příštího zasedání Rady o předložení stávajícího a plánovaného rozvržení pracovních tabulek. Zároveň se dotázal na budoucí fungování Odboru produkčního.

K. Nedvědický uvedl, že za Odbor produkční bude zodpovídat náměstek ředitele, jako tomu bylo doposud a bude kladen větší důraz na to, aby mezi sebou více spolupracoval Odbor výzkumu a vzdělávání a Odbor produkční. L. Kudrna doplnil, že jako doposud, tak i v budoucnu, bude v čele Odboru produkčního stát ředitel, stejně jako je tomu u ostatních odborů.

E. Stehlík navrhl hlasovat o změně organizační struktury. Hlasování o novém organizačním řádu proběhne před dalším zasedání Rady ÚSTR per rollam.

Usnesení: Rada Ústavu pro studium totalitních režimů projednala a schválila na svém 8. jednání dne 30. 8. 2022 Změnu organizační struktury s platností od 1. 10. 2022.

Hlasování: 6 pro
1 se zdržel

Ad 4) Rozpočet a finanční situace

L. Kudrna informoval přítomné o úspěšném vyjednání navýšení letošního rozpočtu o 4,5 mil. Kč v ostatních běžných výdajích. V této souvislosti zpracovává MF ČR rozpočtové opatření a dále nám povolilo provést interní rozpočtové opatření převodem zdrojů na položku platy ve výši 1 mil. Kč. J. Rákosníková doplnila, že jsme byli MF ČR upozorněni, abychom vždy po skončení účetního roku nejdříve čerpali finanční prostředky z tzv. nároků z nespotřebovaných výdajů předchozích let a až poté čerpali rozpočtové prostředky.

S. Ptáčnicková uvedla, že ABS podléhá státní službě a peníze na platy by bylo možné mezi ABS a ÚSTR převést jedině tehdy, pokud by byla změněna systematizace dle Zákona o státní službě. Co se týče běžných výdajů, ředitelka ABS se obává, že ani příští rok nebude možné uskutečnit investici na výstavbu výtahu v Braníku.

J. Rákosníková uvedla, že v rozpočtu na rok 2023 máme snížený rozpočet o 6 mil. Kč na ostatních běžných výdajích. V současné chvíli jsou dokončeny první běhy rozpočtu 2023, přičemž do září je možné, že MF bude ještě rozpočty Kapitol upravovat. L. Kudrna doplnil, že na MF bylo jednáno o zvýšení OBV právě s ohledem na ABS, který provozuje tři energeticky náročné budovy. Pokud jde o rozpočet, jeho případné navýšení se bude dít dle aktuálních potřeb, souvisejících s plánovaným stěhováním ÚSTR do nové budovy.

Ad 5) Sídlo Ústavu

L. Kudrna informoval o intenzivních jednáních ohledně nové sídelní budovy (Petschkův palác), která vyvrcholila dopisem panu premiérovi, v němž jej žádáme, jako koordinátora dle příslušného usnesení vlády o zaštitění celé akce. Dopis obsahuje i technickou přílohu, v níž jsme podrobně rozepsali obsazenost celé budovy. Výhledově se s možným stěhováním ÚSTR počítá na březen nebo červen 2023. Se současným pronajímatelem kanceláří v Domě Radost je nezávazně domluveno, že nájemné na příští rok by mohlo být hrazeno pouze na jednu polovinu roku. Doposud bylo požadováno platit nájemné vždy na celý rok. Ředitel vyjádřil velké poděkování kolegům z provozního oddělení, kteří zpracovali technickou přílohu v dopise panu premiérovi.

Ad 6) Stavební řízení – „rekonstrukce“

L. Kudrna shrnul, že v roce 2016 začala příprava stavební akce, jejímž cílem mělo být zateplení vnějšího pláště budovy. Původní rozpočet činil 139 mil. Kč. O rok později se ze zateplení stala celková rekonstrukce budovy. Vedení mělo povinnost přerušit veškeré stavební práce a požádat o nové stavební povolení a finanční krytí celé operace. Požadované náklady na tzv. rekonstrukci raketově rostly, až dosáhly sumy přesahující 700 mil. Kč. Ve chvíli, kdy plánované stavební práce přesáhly částku 250 mil. Kč, bylo povinností tehdejšího vedení ústavu požádat o povolení nikoliv pouze MF, ale Vládu ČR jako celek. Předchozí vedení však i nadále pokračovalo v tzv. rekonstrukci, třebaže nezávislá veřejnosprávní kontrola MF jednoznačně uvedla, že veškerá stavební činnost měla ustát nejpozději v únoru roku 2018. Bez povolení a finančního krytí, předchozí vedení oslovilo soukromou firmu, aby vypracovala projektovou dokumentaci k zahájení stavebních prací a těsně před svým odchodem minulé vedení převedlo veškerá práva k rekonstrukci na danou soukromou firmu, která na konci března tohoto roku podala na stavební úřad na Praze 3 žádost o povolení stavby. Služby firmy přišly zatím ÚSTR na cca 9 mil. Kč. V rozhodnutí ministra financí, které bylo předáno Radě ÚSTR, je uvedeno, že žádné finanční zdroje nyní ani v budoucnu nebudou na novou stavbu – rekonstrukci – poskytnuty. Po obdržení stanoviska MF vedení ÚSTR tuto skutečnost oznámilo na stavební úřad na Praze 3, který stavební řízení zastavil.

E. Stehlík se dotázal, za jaké služby bylo externí firmě vyplaceno cca 9 mil. Kč.

K. Nedvědický uvedl, že peníze byly vyplaceny za projektovou dokumentaci k zahájení stavebních prací, která byla firmě zadána až poté, kdy bylo zřejmé, že ÚSTR nemá stavební povolení ani finanční krytí. Očekávají se ještě další faktury, které však budou rozporovány.

Ad 7) Výsledek šetření Finančního úřadu a další trestní oznámení

L. Kudrna uvedl, že FÚ shledal pochybení v rádech desítek milionů Kč. Jedná se o tři položky: rekonstrukce (52 mil. Kč), nesprávně placený nájem za kanceláře v Domě Radost (65 783 Kč) a znalecký posudek (72 000 Kč), který bývalé vedení nechalo vypracovat v rozporu se zákonem. Platební výměr FÚ za rekonstrukci činí 52 mil. Kč, bez vyměření denních penále z prodlení. Celková škoda tak bude mnohonásobně vyšší. Následně bude podáno trestní oznámení, přičemž nálezy FÚ, související s rekonstrukcí, bude předán Policii ČR, aby ji přiložilo k trestnímu oznámení MF, k němuž se již Ústav připojil.

E. Stehlík se domnívá, že tyto skutečnosti ohrožují samotnou existenci instituce.

L. Kudrna uvedl, že po vyměření celkové škody, podáme na výše uvedené trestní oznámení a požádáme o zastupování prostřednictvím ÚZSVM, na něž bude stávající torzo převedeno s tím, že ÚSTR bude zastupovat ÚZSVM, čímž se vyhneme nákladům za právní služby.

J. Rákosníková zmínila, že po vyměření celkové škody požádáme MF o možnosti vyplývající ze správního řádu, např. posečkání, a tím získáme čas na hledání řešení.

K. Nedvědický uvedl, že po vyměření celkové škody je povinností vedení vymáhat škodu po bývalých statutárních orgánech ÚSTR prostřednictvím právních služeb ÚZSVM.

Ad 8) Pomník R. Siwiece

K. Nedvědický uvedl, že ÚSTR na základě úředního záznamu vypracovaného Mgr. Ondřejem Matějkou, v rozporu se zákonem, převzal do vlastnictví pomník R. Siwiece, od nevlastníka – Polského institutu. Jedná se o majetek Polské republiky. Co se týče přemístění památníku, došlo k fatálnímu selhání bývalého architekta Ústavu. Ten vypracoval projektovou dokumentaci, která byla Památkovým úřadem zamítnuta jako nepřipustná. Po cca 4 letech jsme opět na začátku, kdy budeme muset požádat o nové povolení k přemístění památníku a současně

budeme muset nechat vypracovat novou projektovou dokumentaci a architektonickou studii. Přesto dne 12. 9. 2022 organizuje Ústav u pomníku p. Ryszarda Siwiece, společně s Polským institutem v Praze, pietní připomínku smrti p. R. Siwiece.

Ad 9) Mezinárodní spolupráce

L. Kudrna uvedl, že se dne 7. července uskutečnilo setkání s ředitelem Platformy evropské paměti a svědomí, dr. Markem Mutorem, s nímž byl dojednáno opětovný vstup Ústavu do Platformy, a to u příležitosti mezinárodní konference *Ruská hybridní válka proti demokratickému světu. Výzva pro evropskou paměťovou politiku*, která proběhne v listopadu v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Na konferenci se Ústav podílí společně s Platformou a Muzeem paměti XX. století. Dále proběhlo 13. července setkání s paní velvyslankyní Gruzie, Mariam Rakviashvili. Setkání bylo zaměřeno na budoucí spolupráci a diskutovalo se také o možnosti uspořádat v příštím roce společnou akci k připomenutí 30. výročí česko-gruzínských diplomatických vztahů. Předběžně byla dohodnuta participace na promítání digitálně zrekonstruovaného gruzínského filmu *Pokání* z roku 1984, které by se mohlo propojit s diskuzním panelem. Dne 5. září proběhne vzpomínková akce na Litevském velvyslanectví a ve dnech 27. a 28. září jsme pozváni do evropského parlamentu v Bruselu, kde proběhne setkání věnované 3. odboji, jehož se zúčastní i Josef Mašín. Od 30. září do 2. října, proběhne mezinárodní konference v Sofii, pod názvem *Past not Passed*, věnovaná reflexi komunistické totality ve východním bloku. Obě akce, Brusel i Sofie, budou uhrazeny ze strany pořadatelů. Ve dnech 28. – 29. 9. 2022 se bude Ústav podílet na mezinárodní konferenci *Communist Parties in the Soviet Bloc in 1968-1980. Belle Époque of the Eastern Bloc?* na Slovensku. Dále byl navázán kontakt se Saským fondem *Saxon Memorial Foundation*, kde se nabízí participace na tématech nejenom z 2. světové války. Na konci října má vedení ÚSTR naplánovaný čtyřdenní pobyt v Polsku, kde navštívíme jak naši partnerskou instituci, tak tamní muzea reflektující nacistický a komunistický režim. Dále nové vedení navázalo kontakty – s předběžnou konkrétní spoluprací – s Židovským muzeem, které má eminentní zájem podílet se na výzkumu tzv. normalizace, dále s Muzeem Romského holocaustu, Muzeem paměti XX. století či Muzeem družstevnictví. Dále proběhlo setkání s panem předsedou Senátu, RNDr. Milošem Vystrčillem, který se zajímal jak o minulost, tak budoucnost Ústavu. Ředitel ÚSTR se stal členem komise Fondu pro evropské paměti a svědomí, jejímž účelem je zřízení památníků obětem komunistického, fašistického a nacistického režimu v Bruselu.

M. Palouš nabídl Ústavu spolupráci s americkou institucí *Victims of Communism Memorial Foundation*, která by ráda uspořádala konferenci na téma totalitarismus (první polovina roku 2023). Podklady budou zaslány všem členům Rady.

Ad 10) Informace o činnosti

Rada obdržela detailní přehled činnosti Ústavu za poslední dva měsíce. Mimo jiné proběhl seminář *Ďáblíci a další tajná pohřebiště obětí totalitních režimů*, na kterém se Ústav (23. června) podílel společně s Muzeem paměti XX. století, Kabinetem dokumentace a historie Vězeňské služby ČR a Sdružením bývalých politických vězňů. Dále se uskutečnil 33. ročník semináře Česko-slovenských vztahů na téma *Místa paměti na druhou světovou válku*, konaný v polovině srpna v Liberci a *Letní škola pro učitele dějepisu a společenských věd*, která se úspěšně uskutečnila minulý týden. Z publikací lze upozornit na kolektivní monografii *Spravedlnost nebo pomsta? Potrestání válečných zločinců, kolaborantů a zrádců po 2. světové válce v Československu*.

Ad)11 Různé

L. Kudrna uvedl, že bylo dokončeno hodnocení všech projektů OVV. Dále zmínil, že bývalý ředitel instituce, Z. Hazdra a náměstek ředitele, O. Matějka jsou nadále vedeni jako hlavní řešitelé grantových projektů.

K. Nedvědický informoval o jednání s ČRO ohledně deklarace o spolupráci s ČRO, kde lze poskytnout know-how nikoliv finanční plnění.

J. Junek požádal o zaslání deklarace o spolupráci s ČRO, která zavazuje Ústav v rámci oslav výročí posvěcení kostela svaté Ludmily na náměstí Míru v Praze.

K. Nedvědický dále informoval, o vysoutěžení certifikovaného statika, kterému bylo zadáno vypracování statického posudku na torzo bývalého sídla Ústavu. Taktéž se podařilo ustanovit nové složení komise pro Ceny ÚSTR, která se sejde začátkem září.

E. Stehlík ukončil jednání Rady v 15:53 hod.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat dne 6. 10. 2022 ve 14.00 hod. v budově ÚSTR či prostřednictvím aplikace Zoom.

.....
PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů